

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 3 ANUL XXI.

Sabiu, in 11|23 Ianuaru 1873.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditur'a foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adrese catre espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumtate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte parti ale Transilvaniei's pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru intai'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Solidaritate.

Omenii vorbescu de multe ori multe, unele din trensele se implinescu, altele remanu vorbe, unele sunt aiéve, altele sunt numai in inchiuirea unor'a; omulu intiepletu inse nu se orientéza dupa cele ce se vorbescu, vorbésca-se de bine, vorbésca-se de reu, ci 'si intocmesce lucrurile sele astfelu încátu sa fie gat'a a dá fatia fára vre-o sífala, fára vre-o frica cu ori-ce evenimentu.

De unu tempu incóce se vorbesce ca in sinulu partidei deakiane sunt neintielegeri, ca in giurulu lui Lónyay s'au grupatu o fractiune, a cárei numeru aru fi crescutu pána la cifr'a cea insemnata de 75 membri, ca fractiunea acést'a aru fi o vindicta séu resbunare a lui Lónyay, pentru ca a trebuit sa ese din ministeriu, ca aceste tóte se dovedescu prin purtarea lui Lónyay in clubulu deakistiloru cu ocasiunea desbaterei bugetului pre 1873, *) ca din tóte aceste va urmá slabirea partidei deakistiloru si ca in fine ministeriulu lui Slavy, carele este numai unu ministeriu de afaceri, va face locu altui ministeriu din partid'a conservativa, va sa dica, ne-amu aflá la pragulu unoru nóue prefaceri constitutiunali.

Ceea ce se vorbesce, s'a vorbitu de cându deputatulu conservativu Senyey a rostitu faimós'a lui cuventare in dieta, criticându aspru, fára de a vatemá, cercustantiele actualitátei de sub regimulu partidei dela putere, in carea se numera si elu. Multi dícu ca unu amicu alu partidei cum este Senyey e mai periculosu cá diece Cernatoni si ca cuventarea acelu'a, oricátu de crutiátória aru fi in terminii si retoric'a ei, aru fi contribuitu mai multu la slabirea partidei, decâtu sgomotósele atacuri din stâng'a centrale si estrema. Parerile diurnaleloru au fostu de pre atunci, ca stâng'a nu are prospecte de a ajunge la regimu si asiá pentru aceea aru fi probabile, ca la o eventuale schimbare voru luá conservativii frénele guvernului in mána. La o eventualitate de feliulu acést'a inse trebuie sa adaugemu, ca conservativii nu sunt mai putienu patrioti si natiunalisti decâtu ungorii din cele-lalte partide si cu acést'a credemu ca amu dísu totu ce trebuie dísu, pentru cá ilusiunile sa nu aiba locu nici de o parte.

Cu tóte, ca încátu ne privesce pre noi románii, cam in acelesi conditiuni amu remané, in cari suntemu astadi fatia cu liberalii moderati, schimbári dese si varie in guvernulu nu ni-arú placea, pentru ca intr'unu statu unde vinu dese ministere nóue, este pré lesne, cá sa se inveciasca nemultiamirile, de cari cu alta ocasiune amu vediutu ca sunt multe si cari inveciate aru róde la viét'a statului si l'aru duce la stricaciune.

Lucrulu de capetenia inse este, ca noi si acum, si intre possibilitáti le presupuse avemu un'a si aceeasi datorintia, de a ne consolidá si consolidati de a cercá ce avemu sa facemu in situatiunile cari sunt séu voru veni, cá sa mai fimu si noi

*) Bugetulu a trecut prin clubu, si acum se desbata in dieta.

odata in stare a díce unu cuventu ponderosu baremu in un'a privintia.

Dara chei'a, cum sa se face consolidarea? Unu óre-cine in nr. 2 alu „G. Tr.“, se vede, ca inca s'a ocupatu cu ide'a acést'a, a scrisu unu articulu marisoru cu privire la cestiunea acést'a si vine la resultatulu: ca cei „tineri séu juni sa mérga la cei betráni si sa-i róge sa le ajute sa aduca armoni'a, ordinea si disciplin'a completa in partid'a nóstra natiunale. Betráni sa mérga inainte cu consiliile si esperintiele loru.“ „Legatur'a intre noi sa fia curata si sánta legatura a amórei de patria si natiune, a principiului luptei nóstre constitutiunale in patria si statu!“

Greutatea dara aru fi delaturata. Sa luámu deci matriculele barbatiloru nostri natiunali, sa fipsámu mai întâiu intr'unu cogresu pána la ce etate sa se considere cine-va de june, teneru, si dela carea incepu betránetiele, si déca pentru aceste din urma sunt normative perii carunti, pre cei carunti ii vomu pune deadrépt'a si pre cei-lalti dea stâng'a, despartiendu-i in doue tabere, si dupa receptulu de mai susu, cei teneri sa mérga la cei betráni si sa-i róge sa ajute la consolidare.

Inse abstragendu dela aceea nu pré magulitória dícala nemtiésca, ca „perii carunti nu scutescu de prostiá“, intrebámu noi, cari sunt neintielegerile provenite din diferinti'a etátei barbatiloru natiunali, si unde au lucratu cei teneri singuri, încátu deodata sa se trezésca in o anatema, de carea sa aiba lipsa sa-i deslege cei betráni? Scimu mai departe ca la perderea solidaritátei intre románi a contribuitu si unu incaruntitu cu pén'a de publicistu in mána, cu alti si mai betráni, dara ce e dreptu si mai teneri. Scimu de alta parte ca betráni venerabili, dara si mai teneri au lucratu din tóte puterile si pentru solidaritate si pentru autoritatea si drepturile natiunale, esoperandu acte demne de barbati maturi si cu esperintia. Scimu in fine, ca chiaru si la încercárele din urma, din anulu espiratu de a readuce o solidaritate intre románi, au conlucratu betráni si teneri, avendu in contra-le si teneri si betráni. De aci urméza, ca nu etatea e de vina si nu numai in puterea etátei 'si castiga cine-va dreptulu de a fi intiepletu si a dá svaturi si in fine si consolidarea. La asiá ce-va se cere, pre lângá sciintia si capacitate, cu multu mai putienu, se cere bunavointia sincera, libera de ori-ce ambitiune vana.

Déca este bunavointia sincera, apoi si incepe omulu a-si mesurá puterile sele spirituali, fára de respectu la perii capului séu, si cu puterile aceste studiazá afacerile natiunei sele si apoi cu fructulu acestoru studii vine si se pune in servitiulu natiunei, fára de a intrigá si turburá prin feliu de feliu de apucaturi pána se turbura tóta natiunea si nu mai scie nimenea in catráu sa plece.

Déca este bunavointia sincera, consolidarea cresce cá unu organismu, pre care noi 'lu putemu nutri, dara nu construi, pre care noi lu putemu inse si otrávi cá sa se disólva, nici odata in se cu puterile nóstre reintemeiá.

Ne pare cu tóte aceste bine, ca in caus'a principale amu ajunsu a fi la o intielegere cu, nu scimu betráni séu teneri dela „Gazeta“ si le dorimu cá séu sa intenerésca séu sa imbetranésca si ei, dupa cum 'si voru intipuí binele pre partea tenera séu betrána, cá sa vedemu odata realizata si consolidarea „principiului luptei nóstre constitutiunale in patria si statu?“

Románii consolidati, va sa dica, intr'o intielegere armonica cu totii, aru face numai decâtu progrese cu multu mai mari si mai favorabili cá in 1863-4, cáci inteliginti'a si natiunea, mai bogata cu esperinti'a de atunci, aru scí sa se folosésca încátu ceea ce aru castigá odata sa nu mai póta perde, séu sa nu i se mai póta disputá.

Románii prin o portare solida aru ifluintiá si asupr'a lucrurilor ce se desbatu si se petrecu in Pest'a. Stabilitatea aru prinde radacini mai ingraba, inse cu acelu adausu placutu pentru totu iubitoriulu de ordine, ca amu avé de siguru a ne plánga asupr'a mai putienoru nemultiamiri, cá in impregiurárele de fatia.

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a din 11 Ianuaru, prim'a dnpa ferialle Craciunului, o deschide presiedintele Bittó la 11 1/2 óre.

Pre fotoliile ministriloru sunt: Szlavy, Trefort, Zichy, Szende, Toth, Wenkheim, Tisza si Pauler.

Presiedintele: O. casa! Conformu decisului casei s'a convocatu pre astadi siedinti'a prima dupa ferialle Craciunului si anului nou. Nainte de a pasi la pertractári ve previnu cu unu „bine a-ti venit“ si ve aducu gratulatiunile mele. Totu-odata ve comunicu ca M. Sea regin'a a bine-voitu a primí prea gratiosu gratulatiunile casei aduse cu ocasiunea serbárei dílei nascerei si ambele M. gratulatiunile la anulu nou (eljenuri).

Dupa aceste impartasiesce presiedintele ca mai multi deputati nou alesi si-au aseernutu protocólele de alegere, cari se tramitu comisiunei verificátore. — Bl. Orban si I. Madarasz facu interpelatiune de interesu secundariu cátra ministrolu de interne.

L. Csernatony presinta dupa o motivare scurta urmátorea interpelatiune indreptata cátra regimu:

1. Are ministrolu de cugetu a ascerne unu proiectu de lege despre modificarea legi de alegere?

2. Are regimulu de cugetu a face acést'a intr'unu tempu, cându cas'a póte avea tempu destulu pentru de a studiá acestu objectu momentuosu si alu pertractá deamerantulu nainte de resolvire?

Ministru-presiedintele si responde indata la interpelatiunea acést'a cam in modulu urmatoriu:

Me aflu in positione de a dechiará, ca regimulu se ocupa cu objectulu amintitu de ante-vorbitoriu. Indata ce afacerea va ajunge intr'unu stadiu care sa faca possibile aducerea acelei afaceri naintea casei, acést'a se va si intemplá.

Dupa aceste se prefige ordinea dílei pentru siedintiele prossime si apoi se incheia siedinti'a, la 12 1/4 óre.

In siedinti'a din 13 Ianuaru deschisa de presiedintele Bittó, sunt de facia dintre ministrii: Szlavy, Pauler, Zichy, Trefort, Tisza si Wenkheim.

Dupa resolvirea formalieloru obicinuite interpeléza I. Madarasz pre ministrolu de interne,

ca are de cugetu a asterne unu proiectu de lege despre pedepsirea abuzurilor ce se arata la alegerile de deputati.

L. K á r m á n face o interpelatiune cátra ministrulu pentru aপরeraa tieriei. D. I r a n y i face o interpelatiune cátra ministru-presiedintele.

Dupa aceste se trece la ordinea dilei. Mai întâiu se pertractă despre propunerea, ascernuta inca de contele L ó n y a y cá ministru-presiedinte si carea se referese la aceea, ca cas'a sa esmita o comisiune pentru esaminarea socotelilor finali de pre anii 1869, 1870 si 1871.

Propunerea acést'a o primesce majoritatea casei; cu ce siedinti'a se incheia.

Presiedintele Statelor-Unité a caracterisatu ce merita sistem'a de sclavagiu tolerata de Spania in insula Cub'a. Pasagiulu ce tratéza acést'a cestiune in mesagiu a ingrigitu fórté multu ministriulu spaniole, care spera sa supuna pre insurgenti. Acést'a revolta duréza de patru ani si deja a costatu viétii a unei sotimi de mii de ómeni, ale cároru cadavre denota progresulu acestui resbelu dela o insula la alt'a. Spre a-si face cine-va idea despre portarea guvernului spaniole in acést'a colonia, trebuie sa se scia ca forti'a militara intrebuintiéda o sistema de strategia care consta in devastarea unei zone insulare spre a despartí Vestulu de Ostu, cáci in acést'a din urma parte revolutiunea a remasu in putere. Nón'a operatiune d'a se impresurá insurgenti va costá de bana-séma viétii a v'ro 30,000 soldati. In fati'a acestui oribilu resbelu, d. Zorilla spuse ca nu se va putea terminá cu sclavagiulu din insula Cub'a decátu atunci cându insurgenti voru depune armele. Adeverulu e ca guvernulu din Madridu tremura in faci'a proprietarilor de sclavi cari nu voru sa renuncia la biciuirea negrilor si cari aru alongá trupele spaniole cându aru vré sa nu le mai servéca caus'a loro. Insula Cub'a e matura pentru independéti'a si perderea pentru Spania a acestei pretioase párti din Antile nu mai e decátu o cestiune de tempu.

Diariile englese se ocupa mereu cu misiunea ce comitele rusu d. de Schouvaloff aru avé la curtea Engliterei. „Daily Telegraph“ spune ca, din informatiunile particulare, primite dela St.-Petersburg, resulta ca scopulu acestei misiuni aru fi, intre altele, sa dea cabinetulu din Saint-James asigurarea ca Marea-Britania n'are sa se téma intru nimicu despre scopulu ce Russia urmaresce in Asia.

„Russia, adauga acést'a fóia, a creditu de cu-

viintia sa-si intinda dominatiunea intr'unu modu constante spre India, nu cu scopu de a o coprinde ci de a stabili o positiune care, amenintându India si frontierele sele, sa póta neutralisá puterea Engliterei in alte regiuni si in privinti'a altoru cestiuni. Russia a facutu dejá multu drumu, inse nu atátu de multu incátu sa devina vatamátore; ceea ce a facutu pána acum nu-i va servi multu, numai sa nu mai inainteze.

„Guvernulu Engliterei si Indiei trebuie sa iá o resolutiune in privinti'a acestora cestiuni vitale, sa iá mesurile necesare pentru esecutarea vointiei loro si sa lase respunderea provocárei ori-cáru conflictu asupr'a unei puteri care a esitu fórté multu din limitele sele spre a cautá contactulu intereselor englese in oriente. Russia trebuie séu sa-si limiteze mersulu séu sa sufere consecintiele impietárilor sele.“

Russia in Asia centrale.

Mersulu civilizatore alu Russiei in Asia centrale ia o importantia pré mare in preocupatiunile pressei, pentru cá sa nu ne oprimu asupr'a acestei cestiuni. E evidente ca positiunea din ce in ce mai puternica, ocupata de rusi in continentele asiaticu, le va permite intr'o di sa aterne fórté gren in balanci'a intereselor europene. Acést'a demultu s'a intielesu in Marea Britania, si Anglii, simtindu-si slabiciunea, se incérca sa-si faca curagiu in fati'a amenintiárei.

Totusi, cu tóte declaratiunile cabinetulu din St.-James, ca Angli'a n'are nimic'a de ce sa se téma pentru stabilimentele sele din India, o agitatie febrila nici odata nu lipsese de a cuprinde regatulu unitu, cându telegrafulu semnaléza óre-cari progrese nóne ale trupelor tiarului in regiunile despre cari vorbim. O emotiune din cele mai vii veni cá sa neliniscéca natiunea britanica, cându, acum câte-ve dile, se audi ca cabinetulu din St.-Petersburgu incheiasse tratate de comérciu cu Khanatii din Bukhar'a, Kokhan si Kachgar, in Turchestanulu chinez. Acést'a nelinisce deveni atátu de mare, incátu d. Gladstone fu atátu de tare sgu-guitu, si cancelari'a rusa crediú de trebuintia sa publice conventiunile comerciale ce subsemnase.

Imperatulu, lucrându astfelu, a voitu sa arete ca urmaresce o politica conforma intereselor civilizatiunei, si ca vrea, mai inainte de tóte, sa asigure negociulu nationalloru sei, in aceste departate provincie, o deplina si intréga securitate.

Comerciulu, in adeveru avea multu a se plánge contr'a tratárilor, a cároru victima erau comerciantii,

cându se espuneau in midiloculu acestoru poporatiuni selbatice. Astfelu intre alte mii vesatiuni, nu se multamia a impune strainiloru sa platéca indoitu drepturile impuse indigeniloru, dara ajungea adesea, precum s'a intemplatu la Chiv'a, a-i maltratá si apoi a-i aruncá la inchisóre.

Publicarea conventiuniloru comerciale, despre cari e vorb'a, a avutu dara de scopu sa demonstre ca tiarulu nu se gándea de locu la cuceriri, ci ca vrea numai sa asigure supusiloru sei liniscea transactiuniloru loro.

Dara cá Alessandu II sa o voiesca séu nu, va trebui fatalminte, silitu, sa dispuna de Syr-Daria si de Oxus, déca voiesce sa dea o adeverata siurántia stabilitementelor nationalloru sei. Inse odata stapánu pre acést'a positiune, imperiulu moscovitu va fi silitu sa inaugureze o politica care de sicuru 'lu va pune in neintielegere cu Marea-Britania. Russia voiesce sa restabiléca vechi'a cale a comérciului pre Marea-Caspica si Marea-Négra. Acestei lucrári grandioase, guvernulu din St.-Petersburgu ii urmaresce indeplinirea cu o rábdare neobosita, care nu s'aru putea indestulu admirá, fiindu ca occidentele trebuie sa profite de dens'a.

In diu'a in care Canulu de Chiv'a va fi invinsu, ultimulu obstaculu la acestu mare proiectu va fi inlaturatu si se va poté incepe oper'a de a dá Oxulu Márei-Caspice si a-lu uní cu Syr-Daria.

Spre a intielege importantia acestei gigantice planu, trebuie sa ne dánu séma ca caravanele nu s'aru poté loptá cu bastimentele Márei Britanie, dara ca, gratia posesiunii celoru dóue fluvii despre cari vorbim, problem'a e deslegata, in acestu intielesu ca lini'a de navigatiune rusa se va intinde pána la frontierele Chinei.

Voiesce cine-va o proba despre acést'a? Sa-si represinte atunci drumurile de feru cari functionéza intre aceste mari cai navigabile si cari léga intre ele orasiile industriale si comerciale din Tackent, care are siepte-dieci mii locuitori; din Kodjent, care are siepe-dieci de mii; din Kokan, care are optu-dieci de mii; din Bukhar'a, care are o suta cincideci de mii si din alte dóuedieci. Sa se puna in fati'a acestui totu, si numai atunci 'si va poté face o justa idea despre proiectele ce Russia voiesce sa realizeze in Asia centrale. Pentru ca ómenii de statu ai regatulu unitu in cele din urma au intrevédu acést'a solutiune, de aceea suntu ingrigiti, si totu-deodata se temu de immoralitele loro transactiuni cu imperiulu Midilocului, si de posesiunile loro din India.

Dara, pentru a sut'a óra, ce póte Angli'a? Nimic'a? Egoist'a-i preponderantia a incetatu de a

FOISIÓRA.

Disertatiune

tienuta in siedinti'a din 29 Octomvire 1872 a societáti-ei eleviloru inst. Archid. din Sabiiu.

de I. Munteanu cler. an. III.

(Urmare din nr. tr.)

Maria! Cánele este unu animalu de casa, cánele padiesce asemenea unui strajariu cas'a si curtea stapánului seu, cánele latra si face sgomotu cându simte ca se apropia ce-va strainu de casa, cánele este si fórté credinciosu stapánului seu: de aceea si iubescu toti casnicii cánele si ingrigescu de cáne. Ce amu facutu eu acum? Ai povestitu despre cáne. De câte ori amu esprimatu cuvintulu „cáne“? (si mai repeta inca odata constructiunea de sus). De 6 ori. Dara déca voi dice: cánele este unu animalu de casa, elu padiesce . . . elu . . . elu . . . etc. bine amu vorbitu? bine.

Ce deosebire affi totu-si intre constructiunea prima si intre cea de a dóua?

Aflu deosebirea aceea, ca in locu de cuvintulu „cáne“, s'au pusu „elu“.

Invetiariulu dupa ce va fi ilustratu lucrulu prin mai multe esemple atátu despre pronumele elu, cátu si despre cele-lalte pronume, va deduce din totulu conclusiunea: Cuvintiebele eu, noi; tu, voi; elu (ea), ei (ele) si altele, fiindu ca se punu in loculu numeloru sustantive, se si numescu pronome. Ací mai vine a se aminti; ca pronumele inca se distingu asemenea sustantiveloru dupa genu, si numeru. Casurile se voru propune mai tárdiu cá si la sust.

Cautati in §-lu cutare tóte pronumele si puneti sustantivele respective in loculu loro!

De ací póte trece la aieptivu, amplificându cá si la sustantivu cunoscutiele ce le au dejá elevii despre aieptivu, precum urmédia:

Eleno, voi sciti alege aieptivele din cele-lalte vorbe. Ele arata insusirea sustativelor, d. e. pronulu e inaltu. Care este aici sustantivulu si care e aieptivulu? En privesece colo in cimiteriu (ingropátore) pronulu si nuculu acel'a! Ce deosebire affi intre amendoi? (E de insemnatu ca copii cauta mai întâiu la insusirile esterióre ale obiectelor cari suntu mai batátore la ochi, apoi numai mai tárdiu incepu a intielege si pre cele interióre. De aceea copilulu intre prunu si nucleu va accentuá mai întâiu diferenti'a marimei si nu d. e. a lemnului, cójei, forme etc.)

Aflu ca nuculu e mai inaltu decátu pronulu. Ce ai adausu lângá cuvintulu „inaltu“ pentru cá sa poti aratá deosebirea marimei (inaltimei) loro? Amu adausu cuvintielulu ma i.

Privesece acum lângá prunu si nucleu inca si turnulu bisericeii. Care e mai inaltu pronulu séu nuculu? Dara turnulu? —

Asia fi-ti atenti, dragii mei, la ceea ce ni a spusu Elen'a. Ea dice ca pronulu e inaltu, nuculu e ma i inaltu, turnulu e si ma i inaltu séu fórté inaltu.

Aici vedemu o crescere, o inaintare treptata. Aieptivele cându stau pre trépt'a cea mai de josu, pre cea obicinuita, cum e: inaltu, bunu, frumosu, se dice ca se afla in gradulu positivu; iéra punendu-se in comparatiune séu asemenându-se dóue obiecte unulu cu altulu, atunci pronumele, cum este: mai inaltu, mai diligentu . . . dicemu ca sta in gradulu comparativu séu a sementariu; iéra infacisiedu-ni-se aieptivulu pre trépt'a cea mai de susu, precum: fórté

inaltu, celu mai iute, de totu placuta, se dice ca se afla in gradulu superlativu.

Asia dara avemu de a observá la aieptivu 3 trepte: positivulu, comparativulu si superlativulu, si fiindu ca acést'a o aflámu prin comparatiune, de aceea se si numescu schimbarea aieptivului in chipulu acest'a comparatiune.

Urméza apoi numeralulu. Câte degete ai la mân'a drépt'a? la ambe? Câte nucii capeti cu 1 cruceriu? Ce arata dara 5, 10, 7? Arata despre câte obiecte este vorb'a, arata catimea lucrurilor si fiindu ca acelea se esprima prin numeri se si numescu numeralu.

Ce numimu numeralu? Pentru ce 80 este numeralu? Pentru ce „fusu“ nu este numeralu? Cum ne intrebámu dupa numeralu? Pentru ce se numescu ele asiá? Numeralesle tractate mai susu se numescu cardinali séu fundamentali.

Dupa acestea póte trece inv. la o alta specia a vorbirei, precum e verbulu. Aici inca se va basá pre cele dejá cunoscutu eleviloru si numai cu incetulu, cá cum radicámu unu edificiu pre fundamentulu dejá pusu, li va mári baietiloru cerculu cunoscutieloru loro.

Longine, ce-mi scii spune despre verbu? Pentru ce „laudu“ este verbu? Cum vei dice cându vei voi sa ni spuni ca tu cánti? Dara déca dimpreuna cu tine va cántá si sorut'a Susana? Pentru ce dici acum „noi cántámu“? Pentru ca suntu mai multi de 1.

De ci va deduce invetiati. numerii sing. si inmultitu cá si la sust. si aiept. dicendu:

Cându vorbesce cine-va numai despre unu lucru dicemu ca vorbesce in singuritu, iéra cându vorbesce de mai multe lucruri, dicemu ca vorbesce in inmultitu. Cam asiá continuându va poté indreptá inv. pre elevii sei de a conjugá verbele in

influență asupra destinelor vechiului continent, astfel ca, ori-ce aru dice și ori-ce aru face, nu va pute nici să oprască, nici să impedeze progresele influenței ruse în Asia centrală.

(Trad. „Rom.“ după „La Turquie.“)

Cea dintâiu subcomisiune de trei-dieci de membri s'a întielesu cu d. Thiers asupra principalelor puncte din rezoluțiunile ce se voru propune adunării în privința chestionilor constituționale.

În comisiunea de 30, aleasă de adunarea dela Versailles, s'a prezentatu următorulu proiectu de constituțiune :

„Art. 1. — După complet'a evacuare a departamentelor încă ocupate, reprezentatiunea națională va fi împărțită în două camere: camera reprezentanților, compusă de membrii aleși prin sufragiulu universal, și camer'a deputatilor ai cărei membri voru fi numiți de colegiele electorale ce se voru întruni pre departamente. Voru face parte din aceste colegie electorale: 1) membrii camerei reprezentanților, ai consiliului general, ai consiliului d'arondismentu și camerilor de comerț, aleși în departamentu; 2) membrii luați în ordine înscriseri în tabelu, din fia-care consiliu municipal; 3) ofițarii generali din cadrele de rezerva ale armatei de uscat și de mare avendu-si domiciliulu în departamentu celu potienu de unu anu; 4) arhiepiscopulu său episcopulu și trei din cei mai bețrâni canonici titulari ai capitalelor metropolitane său catedrale ale circumscripțiunii electorale, trei din cei mai vechi membrii din consistorialele protestante său israelite ce aru existe în acea circumscripțiune; 5) cei mai vechi presiedinti său consiliari ai curției de apelu din departamentulu unde resida, până la concurența a trei părți din numerulu totalu alu aceluor magistrați; 6) doi din cei mai vechi profesori din fia-care facultate esistinte în departamentu. Pentru departamentulu Seine, voru mai face parte din alegatori camerei deputatilor: cei 15 presiedinti său consiliari cei mai vechi ai curției de casatione; unu asemenea numeru de presiedinti său de consiliari-principali ai curției de compturi, în acelea-si condițiuni și toti membrii celor cinci academii dela Institutulu Franței.

„Art. 2. — În vederea formării camerei deputatilor, se va procede prin tragere la sorti, în ședința publică a adunării naționale, după deplin'a liberale a teritoriului, la desemnarea unei treimi din membri adunării, cari să-si înceteze funcțiunile cându camer'a deputatilor se va fi constituitu. Acé-

sta tragere la sorti se va face departamentu după departamentu.

„Art. 3. — Membrii adunării naționale nedesemnati prin sorti, conformu articolului precedent, voru forma camer'a reprezentanților. Acésta cameră va fi reînviată în a patr'a parte a sea, din anu în anu. Reînvierea primulu patrariu se va face după șese luni dela constituirea celor două camere.

„Art. 4. — Deputatii voru fi aleși pre șese ani; camer'a deputatilor va fi reînviată pre dinmăte în fia-care trei ani.

„Art. 5. — Cele două camere voru avé împreună deplinatatea puterii legiștore. Ele voru delibere separat. Ori-ce lege va trebui să fia votată de fia-care dintrensele.

„Art. 6. — Disolverea unei din cele două camere se va pute pronunțá după o propunere formală a presiedintelui republicei, printr'o otarire a celei-lalte camere, votată cu scrutinu secretu și fără deșbatere. Va trebui să se procedá în cele două luni ale disolverei, și reconstituirea camerei disolvate.

„Art. 7. — D. Thiers continua în funcțiunea de presiedinte alu republicei în cursu de trei ani, cu începere din ziua constituției celor două camere. Modulu ori-cărei numiri ulterioare în acésta funcțiune va fi determinatu printr'o lege. În casu de mórte a presiedintelui republicei, funcțiunea va fi provisoriu exercitată de presiedintele adunării naționale și, după formarea celor două camere, de presiedintele camerei reprezentanților său, în lips'a sea, de presiedintele camerei deputatilor.

„Art. 8. — Legi speciale voru regulá ceea ce privește alegerile la un'a său cea-lalta cameră, organizarea camerelor, relațiunile dintre densesle și presiedintele republicei, precum și tóte cele-lalte dispozițiuni pentru aplicarea presentei legi.

„Art. 9. — Până la formarea celor două camere, presiedintele republicei va pute, în lun'a adoptării unei legi de adunarea naționale, să cêra o nouă deșbatere, cându va fi liberu să iá parte la discussiune. Afara de acestu din urma casu, comunicatiunile presiedintelui republicei cu adunarea națională se voru face prin mesagie său prin intermediulu ministrilor.“

Mórtea lui Napoleonu.

O corespondința englesă comunica următoarele dela Chiselhurst, cu dat'a din 9 a curentei: Pre la órele 9 și jumătate veni Sir Henry Thompson la Camdon-House, vizitá pre bolnavu; și fiindu ca-lu

gosi totu în aceea stare, în care 'lu găsise cu o di înainte, se duse la imperatés'a pentru a acceptá aci venirea colegilor sei. La 10 óre intrá iera-si în odaia bolnavului, și asta-data observá, ca pulsulu a devenitu cu multu mai slabu și ca suflarea producea óre-care ingrigiri. Napoleonu se gásea încă de totu slabitu, și numai cându și cându dedea semne de cunoscinti'a sea, și apoi pareá să vada, ceea ce se petrece în giurulu lui. I se oferí câte-va picături de rachiú, încátu pulsulu începú să bata mai tare, slabí însă imediatu iera-si. Doctorulu Couneau, care venise la fost'a imperatés'a cu doctorulu Corvisartu, gási de cuvintiua ai face cunoscutu starea deseserată a bolnavului. Aflându acésta durerósa știre ea sciú să se domineze și ordoná imediatu a chiamá pre abbatele Goddard, ce erá pastoriu la Chiselhurst, și a telegrafá dlui Filon la Woolwich, ca să via cu principele. Apoi se apropié de patulu bolnavului, și îmbracisá pre sociulu ei, pre carea o recunoscú, căci facend'o miscare o serotă, apoi abbatele Goddard intra în acestu momentu și impartasi pre fostulu imperatu, pre cându fidelii casei, duc'a de Bassano, contele Clary, contele Davillier, Regnault de Saint-Jean d'Agely, Pietri și madame Lebreton ingenunchiara. Eugeni'a se puse în genunchi lângă patu cându a-si ascunde plânsétulu. După ce terminase cu acésta tristă ceremonie, ea se sculá și sarutá pre celu ce se gásea în gur'a mortiei pentru a dóu'a óra, luera ce-lu facú cu asiá grabnicia, încátu mai ca elu nu potú să mai misce buđiele și să deschida ochii.

Câte-va momente apoi, la 10 óre 45 minute, Napoleonu, fú coprinsu de o mica racéla și oftandu putienu muri apoi. Eugeni'a, care până atunci se mentienuse, esclama într'unu recnitu de dorere și pica lesinată într'unu fotoilu. Ea trebuiá să fia condusă în apartamentulu ei, dară nu voiá să parasésca odaia, până cându mai dise mortulu unu ultimú adio. Abbatele Goddard remase lângă cadavru, până cându venira sa-lu înlocuésca două surori de caritate. Trei cuate de óre, apoi la 11 óre și jumătate sosi principele. Elu erá în uniformă, și de și încă nu fu pregatitu, totu-si potú să cunósca în tóte feciele ca ce norocire a venit asupra lui; palidu, totu-si dominandu miscările se, se sui la catulu întâiu și se aruncá în braciile mumei se, care lu introduse apoi în camer'a mortuara. Iute se apropiá de patulu tatálui seu, care siedeá culcatu pre spate cu ochii inchisi și cu buzele lipite un'a de alt'a pre o basm'a, ce erá atasiată de sub barbă. 'Lu serotá și se culca patrinsu, neavendu însă o lacrimă în ochi.

Precum este cunoscutu, principele adorá pre

tóte 3 persónele și în ambi numerii, însă de o cameră numai în tempulu presentu după tóte 4 conjugatiunile (cu terminationile infinitivelor lungi în arc, ere, ere și ire).

Prin numerarea mai multor verbe cu terminationile susu-amintite lesne se voru poté deșceptá elevii între distingerea celor 4 conjugatiuni.

Apoi va urmá:

Vede-ti tabl'a? **v e d e m u.** Dară scrisórea de pre ea? Acea **n u** o mai vedemu, pentru ca o **a i s t e r s u.** Prin ce se deosebescu verbele: vedemu, stergu, de amu veditu, ai stersu? Prin aceea ca acele se întrebunțéza atunci cându se întempla vederea, stergerea; iera acestea se întrebunțéza atunci cându vederea stergerea, . . . s'au finitu. Totu asemenea va purcede inv. la esplicarea futurulu. Apoi va face conclusiunea:

Cându verbulu ni arata lucrarea asiá cá cum în momentulu acel'a o amu poté coprinde cu semtiurile nóstre dicemu ca elu sta în tempulu de facia; cându ni arata lucrarea cá finitá, dicemu ca sta în tempulu trecutulu, iera cându ni arata lucrarea cá ce-va ce acceptámu să se întemple atunci dicemu ca verbulu sta în tempulu viitorulu.

Prin urmare avemu de a observá la verbu 3 tempuri principali: **presintele, trecutulu și fiitorulu.**

Venim acum la tractarea unei nóue specii de părți ale vorbirei, la **a d v e r b e.**

Parinti mei pornesen mâne și se ducú. — Ce ai voi să mai sciú Ioane? Asiu voi să sciú și ca unde sa ducú. Eu ti respundú ca se ducú de parte. Verbulu „ducú“ au mai poștitu unu ajutoriu pentru de a poté fi bine întielesu.

Dară déca voiú dice: Titu a scrisu epistola — multiamitu vei fi? Nu, cí asiú dorí sa sciú ca cându o a scrisu. Elu o a scrisu eri. Dară déca voiú dice: bivolulu său pisic'a calca . . .

esti indestulatu? Nu, cí voiú a sciú ca o u m calca bivolulu? și cum calca pisic'a? Cea greú cést'a **a s i o r u.**

Prin urmare cuvintele departe, eri, greu, fiindu ca de regula stau în vorbire lângă verbu și-'lu determinéza, lu esplică mai de aprópe, sa numescu **a d v e r b e.** Ele sunt de 3 specii: adverbe ale locului și stau la întrebarea unde? **a l e t e m p u l u i** la întrebarea cându? și ale modului la întrebarea cum?

Ce sunt adverbele? Pentru ce se numescu ele asiá? De câte feluri sunt? și pre ce se cunoscú?

Din ortografia va formulá regul'a:

Scrie asiá după cum audi, déca se vorbesce bine!

Cursulu III

séu de spartiam. 1. Cl. II.

Repetitio est mater studiorum. Déca proverbulu acest'a anticu și afla aplicabilitatea sea la invetiamentu în genere, cu atât'a mai vertosu trebuie aplicatu acel'a la elevi mai crudi în scólele primare său satesci.

Cáci e unu adeveru constatatu atâtu prin științele pedagogice (psihologi'a) câtu și prin esperinti'a de tóte dílele a celor ce se ocupa cu educarea și instruirea tinerimei, ca pre cátu judecat'a e mai pucinu desvoltată la copii, cu atât'a mai multu e desvoltată la ei fantasi'a. Pre cându la ómenii crescuti se arata contrariulu, mai pucina fantasia și mai multa precumpanire și judecată.

Copii coprinde cele impartasite cu usiorintia însă, de óre-ce nu le patrundu după nessleru și în tóte direpțiunile lorú le st ulti indată, pre cându la adulti fenomenulu iera e întorsu.

Dreptu aceea nu i se poté recomandá invetiamentulu din destulu repetirea celor invetiato cá

asiá sa se póta preface după cum amu dice „în sucú și sânge.“

Cáci de-si se pare ca elevulu a coprinsu bine obiectulu propusu elu, venindu-i alte intuitiuni, alte aficiári esterne prin cari se nascú alte și nóue idei, cele vechi se apasa și innéca, se intuneca și alunga prin cele nóue și astu-feliu face necessara o recapitulare și reinprospetare a celor déjà percurse și studiate.

Cugetu ca prin cele díse până aci amu rectificatu metodulu usuatu de mine în decursulu acestui tractatu, ad. pondulu ce-lu puseiu și 'lu punu pre repetire.

Încátu despre tractarea successiva, treptată a diferitelor obiecte propunende amintescu aci numai atât'a:

Elevulu sa se faca numai pre incetu cunoscutu cu lucruri nóue întocmai precum urcându pre unu munte din ce în ce capatámu unu orizontu mai largu spre privire până ce ajungându pre pisculu montelui vaile, câmpii aridicatorile și riurile ni sa arata în tóta estensiunea lorú. Astu-feliu va urmá inv. cu elevii din tóte obiectele de invetiamentu.

Mai întâiu li va predá din tóte studiile propunende numai ce este mai esentialu și mai bata-toriu la ochi dară asiá încátu sa formeze óre-cum bas'a, tómeulu pre care au de a se radimá propunerile urmátore.

Aceste díse până aci mi voru servi și mie cá modu de esplicatiune în privința formala a părții a 2-a a operatului meu (Cursulu III și IV), déca adeva din mai multe consideratiuni voiú aretá mai multa sumarice cum are de a se propune materialulu restantu din gramatic'a romána.

Și asiá permiteti-mi a revení la obiectu!

(Va urmá.)

tatalu-seu, de cătra care i-era-si erá fôrte iubit. Cei ce erau presenti se spariara de desesperarea lui tacuta; elu se adresá cátra unu medicu cum a muritu tatalu seu. I se dedura tôte lamuririle si, ascultându detaiurile, ochii sei se umplura cu lacrimi, care-lu liberara de pressionea ce-lu coprinsa la inceputu. Inainte de a se departá de lángha cadavru, puse, ceea ce facuse si mum'a sea, mai nainte o crenga de ceru, pre peptulu defunctului seu tata si-lu seruta pentru ultim'a óra. Camer'a in care murise Napoleonu, este fôrte simplu arangata si de o marime de midilocu. Ea este in faci'a scariloru si cu vederea spre agrii ce se intindu in dosulu castelului. Tapetele suntu de materia de lángha albastra, avendu pre ele flori albe. Pre cea-lalta parte de acésta camera este cabinetulu de lucru, pre care in ultimulu tempu fostulu imperatu 'lu parasise fôrte pucinu. Elu se ocupá multu cu sciintiele, mai alesu cu artileri'a. Actualmente se discesce la Londonu masina de aburi, dupa o descoperire a lui.

Orastia, 2 Ianuaru 1873.

Domnule redactoru! In nr. 104. 1872. a stimatului diuaru „Telegr. Rom.“ au aparutu o corespondintia dtu Orastia 24/12 1872 subscrisa de dlu Dr. A. Tincu, carele respingendu malitiósele insinuatiuni a diuarului magiaru din Closiu „Kelet“ — in privinti'a reparárei tornului bisericei nóstre din locu — intre allele se ocupa si cu persón'a mea, subscrisului — afirmandu ca dupa mórtea lui Dr. Lesai dupa cum se vorbesce s'aru fi aflatu intre scrisorile densului o insemnare in care sta ca scól'a nóstra gr. or. aru fi primitu dela Vodianer 2000 fl. i-era eu 3000 fl. — acést'a o afirma unu barbatu betránu la a cáruí cuventu nu este iertatu a dubitá, de óre-ce e probatu de omu cu distinsa onóre si incredere — si apoi in nemarginit'a sea marimomitate dlu Dr. Tincu — cá faimei de susu dupa cum o recunósce, culesc de pre stradele Orastiei, sa-i dee unu pondu si mai mare, si prin aceea sa faca pre onor. publicu a crede, ca acea fama póte sa fia adeverata, continua astfelu cumca Vodianeru aru fi castigatu pre fruntasii romániloru si pentru aceea au remasu acesti'a in passivitate precum vorbesce corespondintele mascatu Szászvárosi, ca se tiene de afirmatiunea prima despre care eu astadi mai intáiu din bunatatea dlui Dr. Tincu amu capetatu scirea prin „Tel. Rom.“ dechiarându-i cu tóta seriozitate ca in privinti'a alegerei de deputatu lui Vodianeru, nu amu conferatu cu nimenea cu atátu mai putienu amu primitu vre-unu cruceriu dela Dr. Lesai — séu altu cine-va — provocu dara cu tóta seriozitatea pre dlui Dr. Tincu amu numi cátu mai degraba pre acelu omu cu distinsa onóre si incredere, cari iau clevetitu acésta infamie in contra-mi — i-era acést'a a dovedi acésta calumnia reutaciósa — i-era la din contra atátu pre orditoriu omu cu distinsa onóre, cátu si pre binevoitoriu latitoriu a acelor'a i voi declará de nisce clevetitori reutaciosi — i-era calumnia cercata asupra-mi de o intriga tiesuta de máni care au datu si in alte locuri dovedi despre aceste virtuti.

La a dóu'a asertiuni a dlui Dr. Tincu declaru publice ca eu in viet'i'a mea nu amu vorbitu cu Vodianer — este inse adeveratu ca densulu atátu mie, cátu si la preotii tuturoru confessiuniloru din locu — la mai multi alti románi, sasi si unguri, ba póte ca si chiaru la dlu Dr. Tincu — mi-au facutu visita — eu inse nu amu fostu acasa, si asiá nu au potutu vorbi cu mine — Dr. Lesai au fostu mediculu meu de casa de 35 ani — din tineretie amu fostu cunoscuti si prieteni — se póte ca in tempulu alegeriloru ne vomu fi intalnitu laolalta noi inse nici odata despre alegerea lui Vodianeru de deputatu nu amu vorbitu si acést'a pentru ca Dr. Lesai 'mi scia demultu parerea mea in privinti'a alegerei de deputatu, care erá acea a romániloru din acestu scaunu.

Acum'a inca ce-va dle Dr. Tincu!

D-ta ai sciutu si scii fôrte bine ca majoritatea clubului romániloru din Orastia au declarat a se retiene dela alegerea deputatiloru dietali din Pest'a, inca inainte de a-si incepe Vodianer cortesiele se in Orastia, d-ta scii bine ca Vodianer au colindatu pre toti ómenii mai de ce-va influintia fara deosebire de nationalitate, scii cumca densulu voiá sa induplice pre románi cu totu felulu de promisiuni sa participe la alegeri, si sa-lu aléga pre densulu de unu deputatu scaunulu, scii ca spre

acestu scopu s'au impartitu la Pricazeni bani, scii ca cari au fostu acei'a cari au delaturatu rusinea de pre románi acestui scaunu, retienendu-i de a-si dá voturile lor, pentru pretiulu lui lud'a, scii in urma ca atátu eu, cátu si ginerele meu, n'amu facutu alta decátu aceea ce ai facutu d-ta si toti románi din scaunulu Orastiei, adeca ne-amu tienutu de concludulu clubului nationalu din Orastia, de a nu participa la alegerea de deputatu la Pest'a.

Sciundu dara tôte aceste dle Dr. óre ce te-au pututu indemná cá in corespondinti'a-ti amintita mai susu — dupa ce impartasiesci onoratulu publicu ceea ce ai auditu de pre strade — séu insuti ai scoruit'o — sa vii numai decatu si sa-mi faci numai mie si ginerelei meu onóre de a fi primitu visit'a lui Vodianeru, pre cáudu d-ta scii fôrte bine ca acést'a pre lángha cei mai multi de alte nationalitati, au mai cercetatu si pre alti románi, de siguru ca nu iubirea de dreptate, ci alte interese, — sic non itur ad astra, dle Dr.!

Nicolau Popovicu,
prot. gr. or. alu Orastiei.

Dev'a, 23 Dec. st. v. 1872.

Domnului Dobo de Rusic'a!

(Urmare.)

In urmarea acuseloru amenduor'a date in contra mea, 1-a de Munerescu singuru la ministeriu, cá sa nu fiu denumitu la judecatoria, — si 2-a de altii, clicasii sedusi, amagiti — la comesulu din Sabiu, cá sa me scóta din inspectoratulu meu, s'a ordinaru investigatione disciplinara in anulu 1870 lun'a lui Octobru, si de atunci pâna acum totu la investigatione sta magistratulu, dara de decisu, inca nu a decisu nimic'a.

Dupa ce m'amu declarat eu in vre-o 14 côle sub nrui deasupra citati magistratuali, si dupa ce comisariulu investigatoriu senatorulu Góntzi a mai facutu parada de investigatione in Cugiru; in 23 Oct. 1872 sub nr. magistr. 1768/1872 me insciintiedia magistratulu, si inca in forma de (határozat) decisiune cumca Munerescu s'a lasatu de acusa data in contra mea la ministeriu, si cumca magistratulu l'a judecatu sa platésca spesele comisionale a investigationei in suma de 15 fl. la cass'a alodiala inderetu.

Eu firesce amu facutu recursu in contra decisiunii de deasupra, postindu si pretindiendu, cá magistratulu sa judece in merito, cumca séu sum de vina, séu nu sum de vina.

Caus'a acést'a nu este o cauza privata a mea si a lui Munerescu, cá sa ne putemu noi insine impacui in ea, cá intr'unu Geschäft. Acést'a este o cauza oficiósa disciplinara care ex officio debue investigata, si exoffo trebuie decisa in merito.

Magistratulu, déca vrea, potea numai pre bas'a declaratiunii si a deslucirei mele, fára vre-o investigatione formala batatóre la ochi, a face decisiune meritoria pre acusele pomenite; ca erau lucruri cunoscute magistratului din acte.

Insa magistratului i erá de nimicirea vadiei, si a respectului meu la poporu prin investigatione sgomotósa. Ce de acolo se póte cunósce fára dubietate, cumca magistratulu nici acum dupa o investigatione asiá ostenitóre, si pre bas'a actelor voluminóse, nu are voia, si gustu, de a decide in merito; ci a se indestulá cu bucuria de repastrea lui Munerescu dela acusa.

Munerescu si cei-lalti clicasii nu au sciutu, cumca ei cu acusele lor aieptate in contra mea, nu me nimerescu pre mine, ci pre altii. — Ei au socotitu, cumca câte rele se facu in comuna, si câte detorintie remanu neimplinite, la tôte numai inspectorulu singuru e de vina. — De aceea ei in acusele lor, in 25 de puncte, tôte gresielele, abuserile, si faptele rele, câte le-aru potea face unu inspectoru, tôte mi le-au imputatu, chiaru si insielatiunile, defraudárele si hotiele facute de membrii comunitátiiei, si de altii privati — si tôte escesurile altor'a.

Ei impreuna cu magistratualistii din declaratiunile mele s'au convinsu, cumca acusele nu au fostu, de a me nimeri pre mine cu ele.

Nu mai unu punctu din acusele amendué aducu inainte, cá sa se póta deduce si cele-lalte.

Adeca din vin'a mea s'aru fi depradatu si pustiitu padurile alodiale a Cogirului, mai vertosu in

anii 1869 si 1870, adeca in anii din urma, eu eram neintreruptu in functiunea mea inspectorala; pentru ca eu cá inspectoru nu amu tractatu nice unu casu de prevaricatiune; si apoi póte ca amu avutu si eu parte din prevaricatiunile de padure.

Dupa ce in sa eu amu comprobato, cumca eu cu prevaricatiunile de padure nu stau in nici o relatie oficiósa; pentru ca afacerile despre prevaricatiunile tôte, din scaunulu Orastiei, se tienu de sfer'a activitátiiei a senatorului Góntzi; care erá comisariulu investigatoriu; si dupa ce amu comprobato, cumca antistele comunalu Mariotiu cu gur'a mare, si cu influintia si mai mare la d-ta — in anulu 1870 pâna in lun'a lui Septembre nici unu casu de prevaricatiune nu a aratatu; atúnci acuatorii cu comisariulu Góntzi cu totu, au mutatu in protocolulu de investigatione prevaricatiunile de pre anii 1869 si 1870, departe la tempulu revolutiunii — si pre anii cesti doi numiti nu puneau nici o vina, ci se lauda Góntzi cu diliginti'a, si energi'a lui cea cunoscuta.

3. Ioanu Viorelu din Sibotu, unchiulu d-tale nationalistulu mare, (cá Goliato) inteligentulu, si caracterulu solidu dela „fortun'a mea 1-a“, adusa inainte cu nisce unelte próste amagite, insiel-te si sumutiate, m'au acusat in Ianuaru 1871 la magistratulu din Orastia sub nr. 117, cumca numai din vin'a mea nu s'a facutu móra alodiala in lun'a lui Iuliu 1871, si s'a amanatu pâna in ierna; si cumca eu sum de vina, de intreprindiatoriu contractualu a laeratu cu materialu reu.

Magistratulu, de-si a sciutu, cumca incuviintierea ministeriala prin comesulu, renovarea morei alodiale, adeca contractulu incheiatu intre comunitate, si intre intreprindiatoriu, numai in 28 Aug. 1872 sub nr. magistr. 2005/1870 a venitu la magistratu, si cumca pâna atunci lucrarea la renovarea morei nu s'a potutu incepe; totusi nu a vrutu sa dea pre acusa o resolutione directa negativa, declarându acusatiloru pre bas'a actelor oficióse, cumca acusa lor e netemeinica; ci cá sa póta fi vorba de investigatione in contra mea cu forfoiu si cu sfóra mare, rendu investigatione formala in contra mea prin senatorulu Forray cá commissariu.

(Va urmá.)

Concursu.

Pentru statiunea de capelanu lángha betránu parochu Moise Topercianu din Apoldu de josu, protopresbiteratulu greco-orientalu alu Mercurei se deschide pre bas'a inaltei resolutioni consistoriale dtu 25 Octobru 1872 nr. cons. 928 pâna in 31 Ianuaru 1873 concursu.

Emolumentele suntu:

Jumetate din tôte venitele parochiali ale numelului parochu si anumitu:

a) Din salariulu parochialu esolvitu din cass'a alodiala de 300 fl. v. a.

b) Venitulu jumetate dupa eparafiru dela 240 familii.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, suntu avisati, a-si tramite concursele instruate conformu Statutului Organicu la oficiulu protopresbiteratu greco-orientalu alu Mercurei.

Apoldu de josu in 30 Decembre 1872.

Comitetulu parochialu greco-orientalu.

(2-3)

Concursu.

Pentru statiunea de capelanu lángha parochulu Nicolau Moldovanu in opidulu Mociu — protopresbiteratulu gr. or. alu Turdei inferióre, se deschide concursu, in urm'a in. decisiunii cons. dtu 14 Dec. nr. cons. 1114/1872, — pâna in 1 Februaru 1873, — in aceea-si di va fi si candidatiunea.

Emolumentele suntu:

20, dóne-dieci jugere agru din portiunea canonica; — dela 100 familii câte o di de lucru, — si dela functiunile bisericesci stol'a.

Doritorii de a ocupá statiunea acést'a cu propriete suplice instruite in intiesulu „Stat. Organicu“, sa se adresodie la subscrisulu, — ultima posta Gyeres Szt. Király la Egerbegy.

Agarbiciu 5 Ianuaru 1873.

Simeonu Popu Moldovanu

Prot. gr. or. alu Turdei inferióre.

(1-3)